

U kontekstu uspostavljanja sustava učinkovitog upravljanja državnom imovinom i izvještavanja o financijskom položaju države, a u skladu s relevantnim odredbama Zakona o upravljanju i raspolaganju imovinom u vlasništvu Republike Hrvatske („Narodne novine”, broj 94/13), Uredbe o Registru državne imovine, („Narodne novine“, broj 55/11) i Zakona o proračunu („Narodne novine“, broj 87/08 i 136/12) daje se ova obvezujuća

UPUTA O PRIZNAVANJU, MJERENJU I EVIDENTIRANJU IMOVINE U VLASNIŠTVU REPUBLIKE HRVATSKE

1. OBVEZNICI PRIMJENE

Obveznici primjene ove Upute su **proračunski i izvanproračunski korisnici državnog proračuna, proračunski i izvanproračunski korisnici proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave (u daljnjem tekstu: JLP(R)S), te ostali korisnici državne imovine.**

2. OBUHVAT IMOVINE U VLASNIŠTVU REPUBLIKE HRVATSKE

Državnu imovinu, sukladno članku 61. Zakona o proračunu čini **financijska i nefinancijska imovina** u vlasništvu države i JLP(R)S.

Slijedom strukture Računskog plana proračuna navedeno podrazumijeva da se **ukupna državna imovina sastoji od:**

- 01 Neproizvedene dugotrajne imovine,
- 02 Proizvedene dugotrajne imovine,
- 03 Plemenitih metala i ostalih pohranjenih vrijednosti,
- 04 Sitnog inventara,
- 05 Dugotrajne nefinancijske imovine u pripremi,

- 06 Proizvedene kratkotrajne imovine,
- 11 Novca u banci i blagajni,
- 12 Depozita, jamčevnih pologa i potraživanja od zaposlenih te za više plaćene poreze i ostalo,
- 13 Potraživanja za dane zajmove,
- 14 Vrijednosnih papira,
- 15 Dionica i udjela u glavnici.

3. USKLADIVANJE KNJIGOVODSTVENOG SA STVARNIM STANJEM IMOVINE

3.1. Državni proračun i proračuni JLP(R)S te njihovi proračunski i izvanproračunski korisnici kao i drugi vlasnici i/ili korisnici državne imovine dužni su sa stanjem na dan 31. prosinca svake godine provesti sveobuhvatni popis državne imovine kojom raspoložu/upravljaju, a neovisno o pravnoj osnovi korištenja te imovine (knjižno vlasništvo, izvanknjižno vlasništvo, druga pravna osnova korištenja, bez dokumentirane pravne osnove) i neovisno o svom pravnom statusu. Pri tome su se državni proračun i proračuni JLP(R)S te njihovi proračunski i izvanproračunski korisnici dužni pridržavati članka 15. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu („Narodne novine“, broj 114/10 i 31/11), dok se trgovačka društva i pravne osobe s javnim ovlastima kao i ustanove kojima je jedan od osnivača Republika Hrvatska ili Vlada Republike Hrvatske pridržavaju odredbi propisa koji uređuju računovodstveni sustav sukladno njihovom pravnom statusu.

3.2. Na temelju provedenog popisa i konstatiranog stvarnog stanja **potrebno je uskladiti/ustrojiti analitičke evidencije i/ili pomoćne poslovne knjige** o svim pojavnim oblicima imovine i to na način da:

- Analitičke evidencije i pomoćne knjige o nekretninama moraju sadržavati najmanje podatke i informacije propisane Uredbom o Registru državne imovine („Narodne novine“, broj 55/11).

- Analitičke evidencije i pomoćne knjige o financijskoj imovini-dionicama i udjelima moraju sadržavati najmanje podatke i informacije propisane Uredbom o Registru državne imovine.
- Analitičke evidencije i pomoćne knjige o ostalim oblicima imovine moraju sadržavati podatke potrebne za učinkovito upravljanje.

Oblik analitičke kartice s podacima i informacijama propisanim Uredbom o Registru državne imovine utvrdit će Državni ured za upravljanje državnom imovinom (u daljnjem tekstu: Državni ured).

Analitička knjigovodstva i evidencije imovine obvezno se usklađuju s podacima u glavnoj knjizi.

4. NAČELA ISKAZIVANJA VRIJEDNOSTI IMOVINE

4.1. Svi pojavni oblici državne imovine, pojedinačno i zbirno, moraju se iskazati vrijednosno.

4.2. Sukladno članku 104. Zakona o proračunu procjena vrijednosti imovine, temeljno se provodi po računovodstvenom načelu nastanka događaja uz primjenu metode povijesnog troška.

To znači da će se prilikom iskazivanja imovinskih čestica u analitičkim evidencijama i zbirno u glavnoj knjizi, imovina prikazati po raspoloživim knjigovodstvenim vrijednostima o revaloriziranom trošku nabave (nabavna vrijednost i ispravak vrijednosti).

4.3. Imovinske čestice koje do sada nisu bile evidentirane u poslovnim knjigama priznat će se sukladno načelima Međunarodnih računovodstvenih standarda za javni sektor i međunarodno prihvaćenoj dobroj praksi.

Nekoliko je ključnih pristupa u vrednovanju državne imovine koje je moguće primijeniti u vrednovanju do sada neevidentirane imovine:

- vrednovanje na temelju procijenjene vrijednosti imovine (trošak zamjene),
- vrednovanje na osnovi očekivanih prihoda od uporabe,
- tržišno vrednovanje prema pojavnim obilježjima sličnoj imovini (usporedna metoda) i
- simbolično evidentiranje po jednoj novčanoj jedinici.

Pristup i metodologija vrednovanja ovisi o tome može li se imovina vrednovati prema tržišnom principu ili ne. Ako ne može, tada se vrijednost državne imovine utvrđuje na osnovu procijenjenih troškova zamjene uvažavajući i stupanj otpisanosti (amortiziranosti), na osnovu troškova alternativne uporabe ili jednom novčanom jedinicom.

5. POSTUPAK PROCJENE VRIJEDNOSTI IMOVINE

Postupak procjene vrijednosti do sada neevidentirane imovine obveza je svih vlasnika/korisnika imovine, a dužni su je provesti u okviru redovnog postupka ažuriranja poslovnih knjiga i osiguranja realnosti svojih financijskih izvještaja.

Postupak procjene vrijednosti do sada neevidentirane imovine provodit će se:

1. **INTERNOM PROCJENOM** - po radnom povjerenstvu proračunskog i izvanproračunskog korisnika na temelju aproksimativne usporedne metode (koristeći dostupne informacije s tržišta, Porezne uprave, katastra i dr.)
2. **PO OVLAŠTENOM PROCJENITELJU** - u iznimnim slučajevima ako je imovina u postupku otuđenja, zamjene, pred otuđenjem i sl.
3. **U IZNOSU POJEDINAČNE VRIJEDNOSTI OD JEDNE KUNE (1 KN)** - za svaku pojedinu imovinsku česticu čiju vrijednost zbog njezinih specifičnih obilježja nije opravdano, niti moguće procjenjivati. Radi se isključivo o

specifičnim vrstama imovine koja spada u kategoriju kulturno-povijesne baštine, neotuđivih prirodnih bogatstava, nekih infrastrukturnih objekata i sl. Ova se imovina slijedom Računskog plana prikazuje na pozicijama:

0113		Ostala prirodna materijalna imovina
	01131	Nacionalni parkovi i parkovi prirode
	01132	Vodna bogatstva (vode)
	01133	Elektromagnetske frekvencije
	01139	Ostala nespomenuta prirodna materijalna imovina
0212		Poslovni objekti
	02124	Zgrade kulturnih institucija (kazališta, muzeji, galerije, domovi kulture, knjižnice i slično)
0214		Ostali građevinski objekti
	02141	Plinovod, vodovod, kanalizacija
	02142	Kanali i luke
	02143	Iskopi, rudnici i ostali objekti za eksploataciju rudnog bogatstva
	02144	Energetski i komunikacijski vodovi
	02146	Spomenici (povijesni, kulturni i slično)
	02149	Ostali nespomenuti građevinski objekti

024		Knjige, umjetnička djela i ostale izložbene vrijednosti
	0241	Knjige
		02411 Knjige
	0242	Umjetnička djela (izložena u galerijama, muzejima i slično)
		02421 Djela likovnih umjetnika
		02422 Kiparska djela
		02429 Ostala umjetnička djela
	0243	Muzejski izložci i predmeti prirodnih rijetkosti
		02431 Muzejski izložci
		02432 Predmeti prirodnih rijetkosti
	0244	Ostale nespomenute izložbene vrijednosti
		02441 Ostale nespomenute izložbene vrijednosti

0312		Pohranjene knjige, umjetnička djela i slične vrijednosti
	03121	Pohranjene knjige
	03122	Pohranjena djela likovnih umjetnika
	03123	Pohranjena kiparska djela
	03124	Pohranjeni nakit
	03125	Arhivska građa
	03126	Državna službena kartografija
	03129	Ostale pohranjene vrijednosti

Knjigovodstvene vrijednosti imovine utvrđene procjenama provedenima na načine pod 1. internom procjenom i 3. u iznosu od 1 kn relevantne su isključivo za svrhu iskazivanja u bilanci i Registru državne imovine.

6. KNJIGOVODSTVENO EVIDENTIRANJE U RAČUNOVODSTVU PRORAČUNA

Na temelju obavljenog popisa i provedenog postupka procjene vrijednosti imovine, za ustanovljene razlike ažuriraju se analitičke evidencije i pomoćne knjige.

Knjiženje razlika u glavnoj knjizi provodi se sukladno Pravilniku o proračunskom računovodstvu i Računskom planu proračuna i to:

1. za odstupanja u količini i vrijednosti evidentirane imovine provest će se odgovarajuća knjiženja u razredu 0 (račun predviđen za pojedini oblik imovine) u korist ili na teret izvora vlasništva na računima podskupine 9111 (posredstvom skupine 915) i
2. za odstupanja u količini i vrijednosti imovine koja do sada nije bila evidentirana, na teret odgovarajućih računa u razredu 0, a na teret računa u podskupini 9112 – Ostali vlastiti izvori (posredstvom skupine 915).